

ការធ្វើផែនទីធនធានសហគមន៍

ក្នុងភូមិក្បាលរមាស និងស្រែត ក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ប្រទេសកម្ពុជា

សាវតា

ក្នុងខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៤ អង្គការ Mekong Watch ដោយមានកិច្ចការជាមួយ 3SPN បានចាប់ផ្តើមជួយភូមិចំនួនពីរ គឺភូមិក្បាលរមាសនិងភូមិស្រែត ក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង ភាគឥសាននៃប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការគូរផែនទីមួយដើម្បីបង្ហាញអំពីធនធានធម្មជាតិដែលពួកគេពឹងផ្អែកទៅលើ។ ភូមិទាំងនេះ កំពុងទទួលរងការប៉ះពាល់ដោយសារទំនប់វ៉ាអេត្លីសនីសេសានក្រោម២ ដែលគេកំពុងសាងសង់នៅលើទន្លេសេសាន ដែលមានចម្ងាយ១,៥គម នៅខ្សែទឹកខាងក្រោមពីទន្លេស្រែត និងចម្ងាយ២៥គម ពីទីដែលទន្លេទាំងពីរប្រសប់គ្នាជាមួយនឹងទន្លេមេគង្គមេ។

សម្រាប់ព័ត៌មានបន្ថែមអំពីទន្លេសេសានក្រោម២។

<http://www.mekongwatch.org/english/country/cambodia/LS2/index.html>

៥គីឡូម៉ែត្រពីតំបន់សាងសង់ទំនប់វ៉ាអេត្លីសនីសេសានក្រោម២

អ្នកភូមិជាច្រើន ជាពិសេសអ្នកដែលកំពុងរស់នៅក្នុងភូមិទាំងពីរនេះ បានសម្តែងយ៉ាងច្បាស់ក្រវែងអំពីក្តីបារម្ភនិងការជំទាស់នឹងគម្រោងនេះ។ យើងសង្ឃឹមថាផែនទីធនធានសហគមន៍នេះអាចជួយឲ្យភូមិទាំងពីរនេះរកឃើញឡើងវិញនូវធនធានធម្មជាតិដ៏សម្បូរបែបដែលពួកគេបានទទួលផល ក៏ដូចជាចំណងជំនិតស្និទ្ធនឹងប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រពៃណី វប្បធម៌ និងបែបផែនជីវិតរបស់ភូមិទាំងពីរនេះដែរ។ អ្នកភូមិក៏អាចប្រើផែនទីនេះដើម្បីពន្យល់អំពីតម្លៃនៃធនធានធម្មជាតិក្នុងសហគមន៍ដល់អ្នកមកពីខាងក្រៅ ក៏ដូចជាគូបដិបក្ខក្នុងគម្រោងសេសានក្រោម២នេះ ក៏ដូចជាដើម្បីគាំទ្រដល់ការបារម្ភ ការអះអាង និងអារម្មណ៍របស់ពួកគេ ដូចជា «យើងមិនចង់ផ្លាស់ប្តូរទីលំនៅទេ» និង «វប្បធម៌និងប្រពៃណីរបស់យើងមិនអាចផ្លាស់ទៅកន្លែងផ្សេងបានទេ»។ ការតំណាងដែលអាចមើលឃើញ ដូចជាផែនទីនេះ ក៏នឹងជាឧបករណ៍ដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយសម្រាប់ការពង្រឹងសិទ្ធិអំណាចរបស់សហគមន៍ ដូចសារតែអ្នកភូមិជាច្រើនជានិគមជនភាគតិច ហើយសមត្ថភាពក្នុងការអានជាភាសាខ្មែរមិនសូវរឹងមាំដែរ។

តើអ្វីទៅជាគោលបំណងនៃការធ្វើផែនទីនេះ ?

១. ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងរបស់អ្នកភូមិអំពី៖

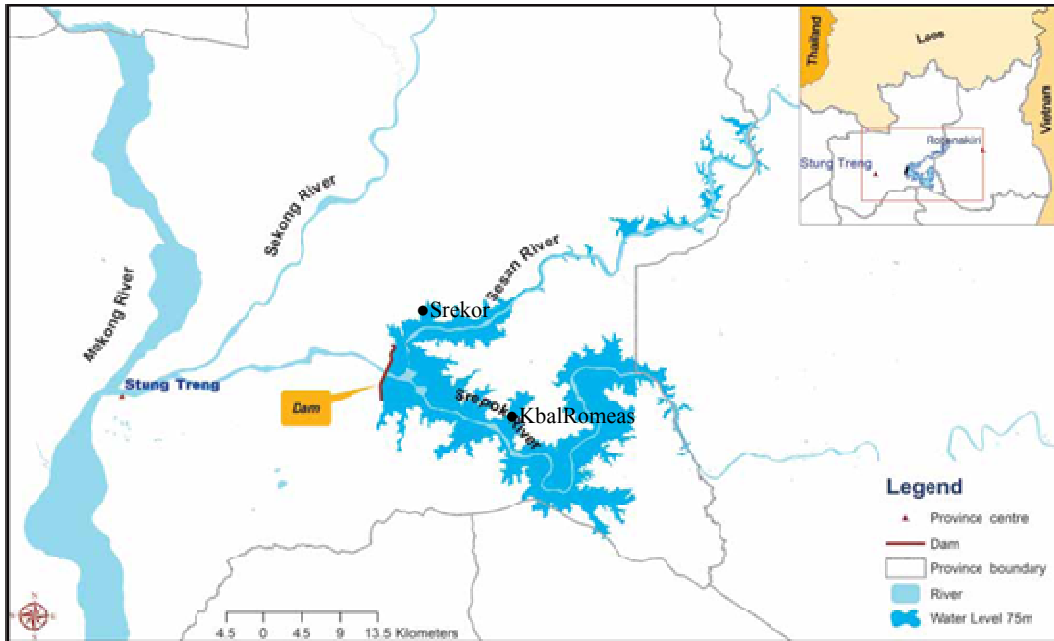
- ថាតើធនធានធម្មជាតិអ្វីខ្លះដែលពួកគេមាន

- ថា តើ ធនធាន ធម្មជាតិ មាន សារៈសំខាន់ បែបណា សម្រាប់ ការរស់នៅ របស់ ពួកគេ និង
- ថា តើ ធនធាន ធម្មជាតិ មាន ច្រើន និង មាន តម្លៃ ប៉ុណ្ណា

២. ដើម្បី ពង្រឹង សមត្ថភាព របស់ អ្នក ភូមិ ក្នុង ការ រៀបរាប់ ៖

- អំពី របៀប ដែល ពួកគេ ប្រើប្រាស់ និង គ្រប់គ្រង ធនធាន ធម្មជាតិ
- ថា តើ មាន បទពិសោធន៍ ប្រវត្តិសាស្ត្រ រឿងរ៉ាវ ព្រឹត្តិការណ៍ អ្វីខ្លះ ដែល ពួកគេ មាន ជុំវិញ ធនធាន ធម្មជាតិ ទាំងនោះ និង
- ថា តើ ពួកគេ មាន ការ ព្រួយបារម្ភ និង មាន ការ ប៉ះពាល់ យ៉ាងណា ដោយ សារការ បាត់បង់ ធនធាន ធម្មជាតិ ជា ពិសេស បាត់បង់ ដោយ សារ តែ គម្រោង សេសាន ក្រោម ២ នេះ។

ភូមិទាំងពីរ

ផែនទី អាងស្តុកទឹកសេសាន ក្រោម ២ និង ភូមិសំខាន់ៗ នៅក្នុង អាងទន្លេ (វិច្ឆិកា ២០១២)

១. ភូមិក្បាលមោស

មាន ទីតាំង នៅ តាម ទន្លេស្រែពក ហើយ នឹង ត្រូវ លិចលង់ ដោយ សារ តែ អាងស្តុកទឹក របស់ គម្រោង ទន្លេសេសាន ក្រោម ២ នេះ។ ភូមិ នេះ ត្រូវ បាន បង្កើត ឡើង ក្នុង ឆ្នាំ ១៩៦២។ អ្នក ភូមិ ភាគ ច្រើន ជា ជនជាតិ ព្នង។ ប្រពៃណី និង ជីវិត របស់ ពួកគេ មាន ចំណង យ៉ាង រឹងមាំ ទៅ នឹង ជំនឿ ព្រលឹង និង ធនធាន ធម្មជាតិ។

ភូមិក្បាលមោស (រូបថតដោយ 3SPN)

២. ភូមិស្រែពក

មានទីតាំងតាមបណ្តោយទន្លេសេសាន ហើយនឹងត្រូវជនលិចនៅពេលដែលអាងគម្រោងសេសានក្រោម២ ត្រូវគេបញ្ចូលទឹកបំពេញ។ អ្នកភូមិភាគច្រើនជាជនជាតិឡាវ។ អ្នកភូមិស្រែពកបានផ្លាស់មកនៅលើទីតាំងនេះក្នុងឆ្នាំ ១៩៥៥។

ការបន់ស្រន់ព្រលឹងក្រហម នៅភូមិស្រែពក

តើការធ្វើផែនទីមានដំណើរការយ៉ាងដូចម្តេច?

១. ការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកសម្របសម្រួល

នៅពេលចាប់ផ្តើមធ្វើលំហាត់ធ្វើផែនទីនេះ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបានជ្រើសរើសចេញពីក្នុងចំណោមអ្នកភូមិ។ គេរំពឹងថាអ្នកសម្របសម្រួលត្រូវដឹកនាំសកម្មភាពដោយជំរុញឲ្យមានការចូលរួមពីអ្នកភូមិដទៃទៀត និងដោយព្យាយាម លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីធនធាននៅក្នុងភូមិ។ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបានប្រាប់ថាមិនឲ្យផ្តល់ចម្លើយដល់អ្នកភូមិ ប៉ុន្តែ ត្រូវជំរុញឲ្យពួកគេ «គិតនិងដឹងដោយខ្លួនឯង»។

នៅក្បាលរមាស មេដឹកនាំយុវជនម្នាក់ សមាជិកយុវជនបីនាក់ និងមនុស្សចាស់ពីរនាក់ (ប្រុសទាំងអស់) ត្រូវ បានជ្រើសរើសធ្វើជាអ្នកសម្របសម្រួល។ ពួកគាត់ត្រូវបានជ្រើសរើសដោយសារតែពួកគាត់មួយចំនួនមានសមត្ថភាព រឹងមាំខាងផ្នែកអាននិងសរសេរ ព្រមទាំងមានចំណេះដឹងអំពីទីតាំងរបស់ធនធានធម្មជាតិ។ នៅថ្ងៃទីមួយនៃការធ្វើ ផែនទី អ្នកសម្របសម្រួលរៀនចេះដឹងអំពីការគូរផែនទីធនធានដោយខ្លួនឯងសិន ដែលនេះជាផ្នែកមួយនៃការ បណ្តុះបណ្តាល។

ការបណ្តុះបណ្តាលអ្នកសម្របសម្រួលនៅក្បាលរមាស (រូបភាពឆ្លង ដោយ 3SPN)

២. ការគូរផែនទី

១. ការរាយបញ្ជីធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងភូមិ

អ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ សួរអ្នកភូមិដែលកំពុងចូលរួមគិតអំពីប្រភេទធនធានធម្មជាតិ ហើយអ្នកសម្របសម្រួលផ្សេងទៀតកត់ត្រាទុកនូវចម្លើយរបស់អ្នកភូមិនៅលើក្រដាសស្អិត។ ដើម្បីឲ្យអ្នកភូមិមានភាពងាយស្រួលក្នុងការឆ្លើយតបនិងដើម្បីធ្វើឲ្យកាន់តែមានភាពច្បាស់លាស់អំពីចំណងរវាងធនធានធម្មជាតិនិងជីវិតប្រចាំថ្ងៃ អ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរដោយស្រួលឆ្លើយ ដូចជា៖

- តើអ្នកហូបអ្វីកាលពីព្រឹកមិញ ?
- (ចង្អុលទៅបាយក្នុងបាន) តើអ្នកបានបាយនេះមកពីណា ?
- (ចង្អុលទៅត្រីនៅលើតុ) តើអ្នកបានត្រីនេះមកពីណា ?
- ពេលអ្នកដាំបាយធ្វើម្ហូបព្រឹកមិញ តើអ្នកប្រើសម្ភារៈអ្វីខ្លះ ?
- តើអ្នកបានអុសមកពីណា ?
- តើអ្នកបានឆ្នាំងមកពីណា ? តើអ្នកបានលុយមកពីណា យកទៅវិញឆ្នាំងនោះ ?

នៅភូមិស្រែគរ ដើម្បីឲ្យអ្នកភូមិមានអារម្មណ៍កាន់តែស្រួលចិត្ត និងដើម្បីធ្វើឲ្យសកម្មភាពកាន់តែមានភាពរីករាយ ការធ្វើផែនទីត្រូវបង្កើតជាការលេងល្បែងកំសាន្តមួយ ដូចតទៅនេះ៖

រាល់ពេលដែលអ្នកសម្របសម្រួលសួរសំណួរណាមួយ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវបោះបាល់ទៅអ្នកភូមិម្នាក់ៗ អ្នកភូមិណាដែលបានទទួលបាល់ត្រូវតែឆ្លើយសំណួរនោះ។ អ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ផ្សេងទៀតសរសេរចម្លើយរបស់អ្នកភូមិនៅលើក្រដាសស្អិត។

ការធ្វើផែនទីនៅស្រែគរ

២. ការដាក់បិតធនធានធម្មជាតិទៅលើផែនទីទេរមួយ

បន្ទាប់ពីអ្នកភូមិបានគិតឃើញដល់ធនធានធម្មជាតិទាំងឡាយនិងត្រូវបានសរសេរនៅលើក្រដាសស្អិត និងដាក់នៅលើក្រដាសផ្ទាំងជំរុញហើយ ការគូរផែនទីចាប់ផ្តើម។

ដំបូង អ្នកសម្របសម្រួលសរសេរអំពីទីតាំងសំខាន់ៗនៅក្នុងភូមិ ដូចជាទន្លេ នៅលើផ្ទាំងក្រដាសទេរមួយ។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់យកក្រដាសស្អិតមួយបិតពីលើ ហើយកាន់វាលើកឡើងឲ្យខ្ពស់ ឲ្យអ្នកចូលរួមទាំងអស់មើលឃើញ ហើយសួរទៅអ្នកចូលរួមដូចជា សួរថា «តើអ្នករកឃើញបឹងព្រែកប៉ូងកន្លែងណា?»។ អ្នកភូមិឆ្លើយតប ដោយចង្អុលទៅទិសនៃបឹងនោះថា «នៅទីនេះ។ នៅក្រោយភូមិរបស់យើង»។ បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួលដាក់ក្រដាសស្អិតនោះនៅលើផែនទីទេរនោះតាមទីតាំងសមស្រប។

អ្នកសម្របសម្រួលនិយាយម្តងហើយម្តងទៀតអំពីសំណួរនិងចម្លើយ រហូតទាល់តែក្រដាសស្អិតទាំងអស់នោះផ្ទេរទៅលើផែនទី។ មនុស្សចាស់ដែលដឹងច្រើនអំពីភូមិនេះ ជាពិសេសអំពីទីតាំងនៃធនធានធម្មជាតិទាំងនោះ ជួយដល់ដំណើរការនេះច្រើនណាស់ ខណៈពេលដែលស្ត្រីឬក្មេងៗដែលមិនដែលបានឃើញឬមិនដែលបានទៅដល់កន្លែងដែលនៅឆ្ងាយពីភូមិ បានរៀនចេះដឹងពីមនុស្សចាស់ទាំងឡាយអំពីធនធានធម្មជាតិដែលអាចរកបាននិងនៅកន្លែងណា។

ផែនទីទេរមួយ ដោយមានទន្លេជាទីតាំងសំខាន់ (នៅក្បាលរមាស) (រូបថតដោយ 3SPN)

ការផ្ទេរក្រដាសស្អិតទាំងអស់ទៅលើផែនទីទេរ(នៅក្បាលរមាស)(រូបថតខាងក្រោម ដោយអ្នកសម្របសម្រួលពីក្រុមយុវជន)

៣. ការគូររូបនៅលើផែនទី

បន្ទាប់ពីបានផ្ទេរក្រដាសស្អិតទាំងអស់ទៅលើផែនទីហើយ គេឲ្យអ្នកភូមិគូររូបធនធានធម្មជាតិនិមួយៗ។ ដើម្បីឲ្យអ្នកភូមិដែលមិនសូវចេះអក្សរបានចូលរួម អ្នកសម្របសម្រួលចែកប៊ិចនិងខ្មៅដៃដែលមានពណ៌ផ្សេងគ្នាដល់ពួកគាត់។ អ្នកភូមិត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យចូលរួមក្នុងការពិភាក្សានិងយល់ស្របគ្នាអំពីប្រភេទនៃរូបភាពដែលសមស្របជាមួយនឹងពណ៌ ដើម្បីឲ្យទាំងអស់គ្នាក្នុងភូមិអាចសម្គាល់បានថាជាអ្វីៗ។ បន្ទាប់មក ពួកគេគូររូបភាពមួយនៅជិត

ក្រដាសស្និតនិមួយៗនៅលើផែនទី។

គ្រប់ពេលដែលមាននរណាគូររូបមួយរូបច្បាស់ហើយ ក្រដាសស្និតនៅជាប់រូបនោះត្រូវដកយកចេញ រហូតដល់អ្នកភូមិបញ្ចប់ការគូររូបធនធានធម្មជាតិទាំងអស់ដែលមាននៅលើផែនទីនោះ។ ផែនទីធនធានធម្មជាតិសហគមន៍ ត្រូវបានធ្វើចប់រួចរាល់។

អ្នកភូមិកំពុងគូររូបនៅលើផែនទី (នៅក្បាលមោស) (រូបថតដោយអ្នកសម្របសម្រួលពីក្រុមយុវជន)

អ្នកភូមិកំពុងគូររូបនៅលើផែនទី (នៅស្រែគរ)

ផែនទីបង្កើតឡើងដោយអ្នកភូមិក្បាលមោស

ផែនទីបង្កើតឡើងដោយអ្នកភូមិស្រែគរ

៣. ការថតរូបធនធានធម្មជាតិ

ដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នកភូមិកាន់តែងាយស្រួលសម្គាល់ធនធានធម្មជាតិនៅលើផែនទី អ្នកសម្របសម្រួលចេញទៅក្រៅ ដើម្បីមើលទីតាំងនៃធនធានធម្មជាតិសំខាន់ៗនៅក្នុងភូមិ និងថតរូបដើម្បីបង្ហាញដល់អ្នកភូមិ។

មុនពេលចេញទៅក្រៅ អ្នកភូមិមួយចំនួនត្រូវរៀនឲ្យចេះរបៀបប្រើម៉ាស៊ីនថត។ បន្ទាប់មក អ្នកភូមិត្រូវបែងចែកជាក្រុមតូចៗ។ ក្រុមនីមួយៗ យ៉ាងហោចណាស់មានអ្នកភូមិម្នាក់ដែលដឹងច្រើនអំពីទីតាំងធនធានធម្មជាតិ និងម្នាក់ទៀតមកពីក្រុមយុវជន ដែលចេះប្រើម៉ាស៊ីនថត។ ចេតនាមួយនៅពីក្រោយការងារនេះ គឺការជំរុញឲ្យសមាជិកជាយុវជនបានទៅឃើញធនធានធម្មជាតិដែលពួកគេមិនដែលបានឃើញឬមិនដែលបានទៅដល់។

សមាជិកក្រុមយុវជនម្នាក់កំពុងថតរូបវាលស្រែ (នៅក្បាលរមាស)

ក្រុមមួយចេញទៅក្នុងព្រៃដើម្បីថតរូប និងជួបជាមួយអ្នកភូមិម្នាក់ដែលរស់នៅជិតនោះ។ អ្នកភូមិនោះ នាំផ្លូវក្រុមនេះចូលទៅក្នុងព្រៃ។

ដោយសារតែភូមិក្បាលរមាសមានទំហំធំ អ្នកភូមិចំណាយពេលពេញមួយថ្ងៃដោយថតបានរូបមិនបានដល់ពាក់កណ្តាលនៃទីតាំងទាំងឡាយដែលគេបានដាក់នៅលើផែនទីផង។ រូបថតទាំងអស់ត្រូវបានផ្តិតនៅលើក្រដាសស្អិតតូចៗ ដើម្បីឲ្យអ្នកភូមិអាចបិទបន្ថែមទៅលើផែនទីធនធាននោះបានដោយងាយស្រួល។

តើអ្នកភូមិប្រើផែនទីយ៉ាងដូចម្តេច?

ក្នុងខែសីហា អង្គការ Mekong Watch និង 3SPN ជួយរៀបចំសិក្ខាសាលាមួយមួយនៅភូមិក្បាលរមាសដើម្បីបង្ហាញផែនទីពេញលេញ ទៅដល់អ្នកភូមិឲ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

នៅពេលចាប់ផ្តើមការប្រជុំ អ្នកសម្របសម្រួលម្នាក់ពន្យល់ថា ផែនទីនោះអាចបង្ហាញអំពីធនធានធម្មជាតិនិង ទីតាំងរបស់ធនធានធម្មជាតិនៅក្នុងភូមិ ព្រមទាំងនិយាយថា «ខ្ញុំស្គាល់ភ្នំរឿង ហើយមានធនធានជាច្រើននៅទីនោះ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនដឹងច្រើនអំពីប្រភេទធនធានទាំងនោះទេ ហើយយើងបានប្រើធនធានទាំងនោះយ៉ាងដូចម្តេចនោះទេ។ នៅពេលដែលមានអ្នកមកពីក្រៅហើយសួរយើងអំពីភូមិរបស់យើង យើងគ្រប់គ្នាគួរមានលទ្ធភាពឆ្លើយនិងពន្យល់ អំពីធនធានធម្មជាតិទាំងអស់នេះបាន»។

នៅថ្ងៃនោះ បុរសបីនាក់និងស្ត្រីពីរនាក់បានស្ម័គ្រចិត្តដាក់វេនគ្នាមកឈរនៅពីមុខផែនទី និងចែករំលែក ចំណេះដឹងរបស់ពួកគេអំពីកន្លែងនីមួយៗនៅលើផែនទី ឧទាហរណ៍ ឈ្មោះកន្លែង ហេតុអ្វីបានជាគេដាក់ឈ្មោះ បែបនោះ តើភូមិបានប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិនៅជុំវិញកន្លែងនីមួយៗយ៉ាងដូចម្តេច ហើយតើបច្ចុប្បន្ននេះមានការ ផ្លាស់ប្តូរអ្វីខ្លះ ជាដើម។

បទបង្ហាញ

តើអ្នកភូមិយល់យ៉ាងដូចម្តេចចំពោះផែនទីនោះ ?

វិទ្យុ, អ្នកសម្របសម្រួលពីក្រុមយុវជននៅក្បាលរមាស

«នៅថ្ងៃដែលខ្ញុំចិត្តរូបនៅកន្លែងផ្សេងៗនៅក្នុង ភូមិរបស់យើងនោះ ខ្ញុំមានអារម្មណ៍សប្បាយចិត្តណាស់ ដែលបានដឹងអំពីទីកន្លែងនិងប្រភេទធនធាន ធម្មជាតិដែលយើងមាននៅក្នុងភូមិ។ ខ្ញុំកាន់តែមានឆន្ទៈ ក្នុងការស្នើសុំឲ្យអ្នកភូមិផ្សេងទៀតការពារទីតាំងទាំង ឡាយដែលខ្ញុំបានថតនិងកត់ត្រាដាក់នៅលើ ផែនទីសហគមន៍។»

«ខ្ញុំគិតថាការធ្វើផែនទីនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ សម្រាប់ពួកយើង។ សមាជិកសហគមន៍អាចយល់អំពី

សារៈសំខាន់របស់ធនធានធម្មជាតិនិងកន្លែងដែលតាំងនៅ។ ពួកគេកាន់តែងាយស្រួលសម្គាល់អំពីសារៈសំខាន់អំពីធន ធានទាំងនោះចំពោះជីវិតរបស់យើង។ ខ្ញុំសូមសំណូមពរឲ្យភូមិដទៃទៀតដែលមិនទាន់បានធ្វើផែនទីសហគមន៍នៅ ឡើយនោះថា ពួកគេគួរតែចូលរួមជាមួយយើង និងត្រូវធ្វើផែនទីសម្រាប់ភូមិសហគមន៍របស់ពួកគេដែរ។»

យ៉ែម ចាន់នី, សមាជិកក្រុមយុវជននៅក្បាលមោស

«ផែនទីនេះ មានប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ ពីព្រោះយើងអាចចេះដឹងបន្ថែមអំពីកន្លែងដែលយើងរស់នៅក្នុងពេល បច្ចុប្បន្ននេះ អំពីកន្លែងដែលយើងមិនធ្លាប់បានទៅ ក៏ដូចជាកន្លែងរបស់យើង»។

ដាំ បាង, អ្នកភូមិក្បាលមោស

«សហគមន៍របស់យើងធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីធ្វើ ផែនទីនេះ។ ខ្ញុំគិតថាការធ្វើផែនទីសហគមន៍នេះមាន ប្រយោជន៍ណាស់ចំពោះយើង។ សូម្បីតែក្រោយពេល ដែលយើងរើទៅនៅកន្លែងផ្សេងក៏ដោយ ក៏យើងនៅតែ អាចប្រើផែនទីនេះដើម្បីបង្ហាញដល់អ្នកដទៃអំពីទំហំដី ដែលយើងមាន។ ក្រុមហ៊ុនបានប្រាប់យើងថា ដីនេះ នឹងត្រូវគេយក (សម្រាប់ធ្វើទំនប់សេសានក្រោម២) ហើយជាការផ្លាស់ប្តូរ យើងនឹងត្រូវរើទៅរស់នៅកន្លែង ថ្មីមួយ។ ខ្ញុំសុខចិត្តរស់នៅលើដីទួលនៅទីនេះ ជាងរស់

នៅក្នុងភូមិថ្មី ពីព្រោះប្រសិនបើយើងរើទៅភូមិថ្មី យើងនឹងបាត់បង់ប្រពៃណីនិងផ្ទះរបស់ជួនតាយើង»។

សម្គាល់៖ គ្រប់រូបភាពទាំងអស់នៅលើទំព័រនេះ ថតដោយអង្គការ Mekong Watch ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ប្រសិនបើមិនមានការ បញ្ជាក់ផ្សេងពីនេះ។

ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពចុងក្រោយ៖ ថ្ងៃទី១៦ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១៤